

Sundhedsstyrelsens tilsyn med plejehjem i

Sønderborg Kommune

2009

Tilsynene i Sønderborg Kommune

Sundhedsstyrelsen har gennemført i alt 12 tilsynsbesøg på følgende plejehjem, som kommunen skriftligt har anvist Sundhedsstyrelsen:

Tangshave Bo- og Aktivitetscenter
Caroline Amalie-Gården
Vesterdalen
Gråsten Plejecenter
Guderup Plejecenter
Hørup Plejecenter
Sundeved Ældrecenter
Plejehjemmet Dalsmark
Områdecenter Mølleparken
Områdecenter Tandsbjerg
Områdecenter Ulkebøl
Plejecenter Dybbøl

Der er ved tilsynene foretaget 36 stikprøver hos beboere for at belyse de sundhedsfaglige og sundhedsrelaterede forhold.

Der blev fundet fejl og mangler på alle 12 plejehjem. På 3 plejehjem indebar fejl og mangler meget ringe risiko for patientsikkerheden, og på 8 plejehjem indebar fejl og mangler patientsikkerhedsmæssige risici, men ikke alvorlige fejl og mangler. På 1 plejehjem blev der fundet alvorlige fejl og mangler, med baggrund i medicin håndteringen. Plejehjemmet der har fået konklusionen alvorlig fejl og mangler er ved tilsynsbesøgene blevet anmodet om, at fremsende og har fremsendt handleplan på, hvorledes de vil sikre korrekt medicin håndteringen.

På 1 af plejehjemmene var der fulgt op på anbefalingerne fra 2008, medens der på 11 kun var fulgt delvist op.

Generelt har de sundhedsfaglige forhold på plejehjemmene således været acceptable.

Resultaterne fra plejehjemstilsynene fremgår af nedenstående. De detaljerede oplysninger findes i rapportererne fra de enkelte plejehjem.

Af nedenstående tabel fremgår de områder, hvor der er givet anbefalinger. Der kan godt være givet flere anbefalinger inden for samme område.

Anbefalinger	Antal plejehjem
<i>Sundhedsadministrative forhold</i>	
Instrukser	1
<i>Sundhedsfaglige forhold</i>	
Sygeplejefaglige optegnelser	9
Medicin håndtering	10
Adgang til sundhedsfaglige ydelser	0

Patientrettigheder	9
<i>Sundhedsrelaterede forhold</i>	
Hygiejne	2
Ernæring	2
Fysisk aktivitet og mobilisering	5
Bygningsforhold og indeklima	0
Kvalitetssikring og egenkontrol	0

I det følgende gives et resumé af tilsynsrapporternes vurderinger og anbefalinger fra tilsynene i kommunen. Beskrivelse af tilsynet og dets gennemførelse fremgår af vedlagte bilag.

Sundhedsadministrative forhold

Sundhedsfaglige instrukser

Som det fremgår af ovenstående skema var der anbefalinger til 1 plejehjem vedrørende instrukser. På de øvrige plejehjem var instrukserne i overensstemmelse med Sundhedsstyrelsens anbefalinger

Instrukserne er et væsentligt arbejdsredskab til at sikre, at beboerne får pleje og behandling, som er i overensstemmelse med love og vejledninger. Instrukserne giver anvisning på, hvorledes sundhedspersoner efterlever autorisationslovenes bestemmelser om at udvise omhu og samvittighedsfuldhed.

Sundhedsfaglige forhold

Sygeplejefaglige optegnelser

Sundhedsstyrelsen udsendte i 2005 en vejledning om sygeplejefaglige optegnelser. Problemområderne i vejledningens bilag 1 skal være beskrevet i de sygefaglige optegnelser i de enkelte beboeres sygeplejefaglige dokumentation.

I 28 af de 36 stikprøver var alle de 11 problemområder beskrevet. I de øvrige stikprøver manglede et eller flere områder.

30 af 36 stikprøver indeholdt en beskrivelse af beboernes sygdomme og handicap. I 15 af de 36 stikprøver manglede en aktuel og fyldestgørende beskrivelse af pleje og behandling og eller resultatet heraf. Indikationen for behandling fremgik i 31 af de 36 stikprøver.

På ingen af plejehjemmene blev de sygeplejefaglige optegnelser ført i mere end én journal.

Med hensyn til den måde notaterne var skrevet på var de relevante målepunkter opfyldt i alle 36 stikprøver.

På alle plejehjem, blev journalerne opbevaret utilgængeligt for uvedkommende.

Medicinhåndtering

På alle kommunens plejehjem skete udlevering af medicin på grundlag af identifikation af beboeren enten ved navn og personnummer eller fødselsdato og – år eller ved sikker genkendelse. Plejepersonalet sikrede, at beboerens identitet var i overensstemmelse med angivelse af navn og personnummer på doseringsæsken eller anden medicinbeholder ved udlevering.

Det er vigtigt at sikre, at den medicin, plejehjemmets personale doserer og som beboerne får, er i overensstemmelse med den medicin, der er ordineret og angivet på medicinskemaet. Ved tilsynet blev det undersøgt om antallet af tabletter i doseringsæskerne, som enten var doseret af personalet eller af apoteket i doseringsposer, var i overensstemmelse med antallet af tabletter angivet på medicinskemaet. Stikprøverne viste, at der var det korrekte antal tabletter i doseringsæskerne eller – poserne i 35 af de 36 stikprøver

Ved gennemgang af stikprøverne var dokumentationen af medicinordinationerne korrekt i 26 af 35 aktuelle stikprøver. Medicinen blev opbevaret forsvarligt og doseringsæsker med ophældt medicin var mærket korrekt i alle 36 stikprøver.

Reglen om, at der ikke må forefindes fælles medicin, blev overholdt på alle plejehjem.

Adgang til sundhedsfaglige ydelser

Plejehjemmene oplyste, at samarbejdet med sygehuse, praktiserende læger, vagtlæger speciallæger, omsorgstandplejen, samt gerontopsykiatrisk team generelt fungerede tilfredsstillende

Patientrettigheder

Informeret samtykke til behandling og indhentning og videregivelse af helbredsoplysninger skal dokumenteres i de sygeplejefaglige optegnelser.

Ved gennemgang af stikprøverne var det i 21 af de 36 stikprøver angivet i hvilket omfang beboeren selv var i stand til at varetage sine helbredsmæssige interesser, eller om disse blev varetaget af pårørende eller værge.

I 11 af de 36 stikprøver fremgik det ikke, hvilken information om behandling og pleje, der var givet til beboeren eller de pårørende (hvis beboeren ikke var i stand til at varetage sine interesser) og beboerens eller de pårørendes tilkendegivelse på den baggrund.

Sundhedsrelaterede forhold

Hygiejne

På 11 plejehjem havde personalet fulgt anbefalingerne om ikke at bære smykker/ur på hænder/underarme.

På alle plejehjem havde personalet mulighed for at vaske og afspritte hænderne, og der var engangshandsker og engangshåndklæder til rådighed. Der var på alle plejehjem procedurer for instruktion af personalet i håndhygiejne.

Ernæring

Plejhjemmene oplyste ved tilsynene, at der var opmærksomhed på beboernes ernæring, og at beboerne blev vejlet efter behov.

Af stikprøverne fremgik det, at 35 beboerne rutinemæssigt var blevet vejlet i forbindelse med indflytningen.

Der var i de 9 stikprøver beboere, som havde ernæringsproblemer. Af dem havde 8 beboere fået lagt en ernæringsplan. Planen var fulgt op hos 8 beboere.

Aktivitet og mobilitet

Der forelå i 35 af de 36 stikprøver en vurdering af beboernes fysiske funktionsniveau. Det fremgik, at 12 beboere i stikprøverne havde et behov for træning, og 9 af dem havde et dokumenteret tilbud om træning. Hos de beboere, som fik træning, var effekten af træningen dokumenteret i 8 tilfælde.

Vurdering og behandling af de beboere, der havde risiko for udvikling af tryksår fremgik generelt af de sygeplejefaglige optegnelser.

Opfølgning på fejl og mangler ved medicinhandteringen

I 2009 har årets tema været plejhjemmernes registrering af og opfølgning på fejl og mangler inden for medicinhandteringen. Sundhedsstyrelsen anbefaler generelt, at plejhjemmet analyserer og registrerer fejl og utilsigtede hændelser i forbindelse med blandt andet medicinhandteringen, så de kan bruge erfaringerne til at sikre kvaliteten af procedurer og arbejdsgange.

Alle plejhjem havde en central registrering af fejl og mangler vedrørende medicinhandtering. Alle plejhjem havde en instruks, der beskrev, hvad der skulle registreres centralt vedrørende fejl og mangler ved medicinhandtering, og plejepersonalet var oplyst om og instrueret i, hvad de skulle gøre, når de fandt fejl og mangler, således at det blev registreret centralt.

Der var foretaget central registrering af fejl og mangler vedrørende medicinhandteringen i en mappe/bog eller et afsnit i IT-systemet indenfor de sidste 3 måneder på alle plejhjem. På alle plejhjem sikrede ledelsen, at der foregik en systematisk og samlet opfølgning af fejl og mangler for hele plejhjemmet.

Underskrift

Ulla Smith

Sundhedsfaglig konsulent/sygeplejerske

Henrik Kirkeby

Embedslæge

Om plejehjemstilsynet

Formålet med plejehjemstilsynet er at forbedre den sundhedsfaglige indsats over for de ældre i plejehjem og plejehjemslignende boligenheder.

Den relevante lovgivning, som ligger til grund for plejehjemstilsynet, findes på Sundhedsstyrelsens hjemmeside www.sst.dk

1. januar 2002 trådte reglerne om sundhedsmæssigt tilsyn med indsatsen overfor ældre i kraft. Siden da har Sundhedsstyrelsen én gang årligt, ved de regionale Embedslægeinstitutioner, gennemført et uanmeldt tilsynsbesøg for at undersøge de sundhedsfaglige forhold på plejehjemmene.

I 2006 blev tilsynet ændret i forhold til de foregående år, idet embedslægerne og Sundhedsstyrelsen standardiserede en del af tilsynet og udarbejdede målepunkter for sygeplejefaglige optegnelser og medicinhåndtering. I 2007 blev der tilføjet målepunkter for forskellige instrukser, for hygiejnemæssige forhold, for ernæring, for fysisk aktivitet og mobilisering og for patientrettigheder. Ved tilsynet vurderer Sundhedsstyrelsen om målepunkterne er opfyldt eller ej, og resultatet indgår i tilsynsrapporten og registreres i et skema som vi vedlægger tilsynsrapporten.

Sundhedsstyrelsen sender tilsynsrapporten til plejehjemmet og til beboer- og pårørenderådet, til kommunen og det kommunale ældreråd.

Hvert år udarbejder Sundhedsstyrelsen ved Embedslægeinstitutionerne en kommunal årsrapport vedrørende plejehjemstilsynene i de enkelte kommuner. Derudover udarbejder vi en landsdækkende rapport.

Tilsynets gennemførelse

Tilsynet bliver indledt med en samtale med lederen af plejehjemmet om de sundhedsfaglige forhold på plejehjemmet og om opfølgning på anbefalinger fra sidste års tilsyn. Herefter besigtiger vi plejehjemmet og taler med beboere, personale og evt. pårørende. For at undersøge om de sundhedsfaglige forhold er i orden, tager vi mindst tre stikprøver – først og fremmest på beboere med komplekse plejebehov

Ved tilsynet vurderer Sundhedsstyrelsen, om personalet er tilstrækkeligt vejledt og instrueret, så plejen og behandlingen foregår sundhedsfagligt forsvarligt. Sundhedsfaglige forhold, herunder procedurer vedrørende medicinhåndtering bliver gennemgået, og vi vurderer, om beboernes patientrettigheder bliver tilgodeset. Samarbejdet med beboernes praktiserende læge, speciallæger og hospitalerne m.v. bliver belyst, og vi foretager en vurdering af, om dokumentationen, hygiejnen, ernæringen og aktiveringen er tilfredsstillende. Endelig bemærker vi, hvis der er bygnings- og indeklimaforhold, der kan medføre helbredsmæssige problemer for beboerne.

Ved afslutningen af besøget bliver lederen af plejehjemmet underrettet om tilsynets foreløbige konklusioner. Konklusionerne bygger på et samlet indtryk fra skriftligt materiale i form af plejehjemmets retningslinjer vedrørende sundhedsfaglige forhold, resultatet af stikprøverne, samtale med ledelsen, personalet og beboere samt besigtigelsen af plejehjemmet.

Rapporterne beskriver de påviste tilfredsstillende, mangelfulde eller kritisable forhold Sundhedsstyrelsen blev bekendt med.